

Kunskapsnämnd

Barnkonsekvensanalys i samband med utredning av Jäderfors skola och Alsjöskolan.

Beskrivning av förutsättningar gällande barnkonventionsanalys

I 2 kap 18 § Regeringsformen anges att alla barn som omfattas av den allmänna skolplikten har rätt till kostnadsfri grundläggande utbildning i allmän skola. Utbildningens ändamål beskrivs i Skollagens 1 kap 4 § och syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.

Skollagen är en rättighetslagstiftning för barn och elever. Rätten inbegriper ett visst mått av inflytande. Inflytandet specificeras i 4 kap. 9 § Skollagen. Här anges att barn och elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen. Elevernas och deras sammanslutningars arbete med inflytandefrågor ska även i övrigt stödjas och underlättas.

Vidare anger 4 kap 10 § Skollagen att elevföreträdare och övriga elever ska ges tillfälle att under skoltid behandla frågor av gemensamt intresse.

Utifrån ovanstående får det anses att skollagen är en lagstiftning som redan innan införandet av Barnkonventionen tog höjd för barns rätt att kunna göra sig hörda och få möjlighet till att uttrycka sina åsikter.

Kommunledningskontoret

Postadress
Sandvikens kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
811 80 Sandviken

Besöksadress
Stadshuset, Odengatan 37

Telefon
026-24 00 00
Fax
026-27 39 80

E-post
kommun@sandviken.se
Hemsida
www.sandviken.se

Organisationsnummer
212000-2346
PlusGiro
3 22 28-9

Barnkonventionen lägger större vikt vid medinflytande än vad skollagens skrivning gör. Detta innebär att skolhuvudmän behöver inrätta rutiner och metoder för att ge barn och elever möjlighet att komma till tals vid både enskilda såväl som övergripande förändringar där barns och elevers vardag påverkas på ett icke obetydligt sätt.

Utredningen gällande Jäderfors skola och Alsjöskolan syftar till att undersöka konsekvenser av att en nedläggning av skolorna eller att behålla verksamheten. Som en del i utredningen görs en barnkonsekvensanalys utifrån Barnkonventionen.

En sådan görs utifrån artikel 3 och 12. I artikel 3 anges att barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn. Begreppet ”barnets bästa” är konventionens grundpelare. Vad som är barnets bästa måste avgöras i varje enskilt fall och hänsyn ska tas till barnets egen åsikt och erfarenhet.

I artikel 12 anges att alla barn har rätt att få uttrycka sin mening och få den respekterad i alla frågor som berör hen. När åsikterna beaktas ska hänsyn tas till barnets ålder och mognad.

Genomförande

Kunskapsförvaltningen tillsatte en arbetsgrupp bestående av tjänstepersoner från Kunskapsförvaltningen samt pedagoger från Jäderfors skola och Alsjöskolan med uppdrag att utforma hur barnkonsekvensanalysen ska genomföras.

Arbetsgruppen har tillsammans tittat på teorier och praktiska exempel för hur uppdraget bäst skulle kunna genomföras. Utifrån arbetet har gruppen formulerat information, frågeställningar och tillvägagångssätt som ger eleverna möjlighet att fritt uttrycka sina synpunkter och åsikter om den pågående utredningen.

Genomförandet kommer att ske genom att alla elever på de båda skolorna deltar i klassvisa gruppdiskussioner. Diskussionerna kommer att hållas av klasslärare och samtalsledare där utfallet från diskussionerna sammanfattas och dokumenteras för att sedan samlas in, avidentifieras och sammanställas i sin helhet och läggas till det slutliga beslutsunderlaget.

Arbetsgruppen diskuterade huruvida enkät skulle genomföras för att även ge den enskilde eleven en möjlighet till att lämna personliga synpunkter anonymt. Arbetsgruppen enades om att elevernas låga ålder försvårade en sådan. Dessutom kunde inte anonymiteten garanteras då elevunderlaget var för litet.

Enkätsvaren kommer att sammanställas och presenteras som underlag inför det slutliga beslutet i oktober.

Genomförandeperiod var vecka 16 för båda skolorna

Resultat av dialoger och enkäter

Dialogerna med eleverna har ägt rum och kan sammanfattas enligt följande:

Alsjöskolan

Hur känns det att man funderar på att stänga skolan?

Det känns tråkigt, ledsamt, irriterande och dåligt.

Man är trygga i sin invanda miljö.

Det känns oroligt och otryggt att behöva byta skola och att åka buss.

Synd att det drabbar barnen.

Är ni oroliga för något?

De äldre barnen är oroliga för de yngre barnens skull.

Man oroar sig för bussåkande och väntetider. Även för större skola, större klasser och äldre barn. Oro för konflikter på ny skola.

Man kommer att sakna skolan, lärare och klasskompisar och oroar sig för nya sådana.

En stor oro är att föräldrarna ska tvingas flytta och att orten kommer att drabbas.

Är det något som skulle kunna bli bra?

Det som kan bli bra är att man kan få lära känna nya människor, vänner och klasskamrater.

Andra funderingar.

Det är en bra skola med fin miljö och bra lärare som det är mycket tråkigt om den stängs. Många uttrycker stark besvikelse och frustration. Man är orolig för förskolan och bibliotekets framtid. Många uttrycker sin oro för samhället Åshammar.

Jäderfors skola**Hur känns det att man funderar på att stänga skolan?**

Mycket tråkigt, jobbigt, ledsamt. Skolan har funnits länge och är en bra skola. Det är bra att få gå på samma skola som sina syskon.

Det är osäkert med ny skola.

Bra också. Nya klasskompisar och nya lärare kan vara positivt.

Är ni oroliga för något?

Att det är svårt att komma in i det nya och att det skulle bli en dålig skola.

Man förlorar sina vänner och kanske inte får några nya och blir ensam.

Kanske mindre rast. Elever på andra skolor kanske mobbar, slåss och retas.

Läskigt att veta hur man ska ta sig till en ny skola och om man kommer i tid.

Lärarna kanske är strängare.

Är det något som skulle kunna bli bra?

Det kan bli en bättre skola. Om något är jobbigt här kan det ändras där.

Man kan få nya kompisar. Det kan finnas roliga saker på en ny skola.

Barnen tänker att det är Gullhedsskolan som är aktuell och det är positivt för man känner både lärare och elever där.

Andra funderingar.

Skulle kännas bra om vi alla fick gå på samma skola så man får behålla sina kompisar.

Oro för att åka linjebuss med andra människor och eventuella trafikfaror.

Oro för att föräldrarna ska komma sent till jobbet om man får längre sträcka till skolan.

Oro för skolbyggnaden om den inte används.

Analys

En barnkonsekvensanalys ska i första hand beakta vad som bedöms vara barnets bästa. I detta ligger att effekterna av ett beslut måste utredas och bedömas samt att beslutsprocessen måste innehålla en utvärdering av de positiva och negativa konsekvenser som beslutet kan få för det eller de barn som berörs av beslutet. Det är inte givet att det alltid går att fastslå om ett beslut är förenligt med det enskilda barnets bästa. Ett beslut kan innebära såväl negativa som positiva konsekvenser för ett barn. Ett beslut som rör flera barn eller barn i allmänhet kan vara positivt för några barn men negativt för andra. Det innebär att det inte alltid är möjligt att fastställa vad som är det enskilda barnets bästa.

Barnen på Alsjöskolan och Jäderfors skola oroar sig för det som är okänt som ny skola, nya elever, lärare och annan personal och skolskjutsar.

Barnen förmedlar också oro för att vårdnadshavarna uttrycker att de kanske kan behöva flytta eller att de får svårt att hinna till jobbet. Även samhällets överlevnad bekymrar dem liksom skolbyggnadens väl och ve.

Barnen kan även se det som positivt att börja på en ny skola och att man där kan lära känna nya vänner, lärare och annan personal.

Den oro barnen uttrycker behöver, vid ett beslut om stängning av de aktuella skolorna, tas om hand av alla vuxna runt barnen. Det kan ske genom tillfällen för dialoger, besök på den nya skolan, att de får träffa de nya lärarna och att de får prova att åka buss etcetera.

Kunskapsnämnden måste i sina beslut ta hänsyn till alla kommunens barn.

Underskrifter

Minna Holmqvist
Skolchef